

Helposti Joensuuhun – uudet palvelumallit työntekijöille ja ydinperheille Suomesta tai ulkomailta - hankkeen hyväksyminen

KH 14.11.2022 § 411
4508/00.01.05.00/2022

Joensuun kaupunki ja Business Joensuu Oy ovat valmistelleet viime keväästä lähtien hanketta, joka pyrkii löytämään uuden aktiivisen toimintamallin asukkaiden saamiseksi Joensuuhun ja työntekijöiden saamiseksi Pohjois-Karjalaan. Joensuun kaupunki haluaa tehdä kaikkensa, että alue säilyy vetovoimaisena ja elinvoimaisena kasvukeskuksena.

Pohjois-Karjala sekä sen keskustaajama Joensuu on pitkään kärsinyt korkeasta työttömyydestä. Tilanteeseen on pyritty vaikuttamaan kehittämällä kaupungin työllisyyspalveluita ja työllisyystoimijoiden verkostotyötä entistä vaikuttavimmiksi. Viime vuosien toimintaympäristöön liittyvät muutokset sekä sitkeä rakennetyöttömyys ovat kuitenkin edelleen pitäneet Joensuun työttömyysasteen korkealla tasolla muuhun Suomeen nähden. Joensuussa on ajaututtu tilanteeseen, jossa työttömyys on edelleen korkealla, mutta avoimien työpaikkojen määrä on suuri.

Joensuulaisten työtä vailla olevien tehokas uudelleenkouluttaminen ja palvelujen avulla töihin tukeminen eivät riitä vastaamaan alueen työvoiman kysyntään. Tilanteen ratkaisemiseksi kaupunkiin tarvitaan sen ulkopuolelta tulevaa, pysyvää asettuvaa työvoimaa. Mikäli työvoimaa ei saada, voi tilanne pihimmillaan ajautua siihen, että Pohjois-Karjalaan tai Joensuun alueelle ei saada enää uusia elinvoimaisia yrityksiä tai jopa siihen, että alueella jo oleva yrityskanta hakeutuu muille alueille, jossa on heidän tarpeisiinsa soveltuvaa työvoimaa saatavilla. Työvoiman saatavuusongelmien lisäksi alueen yrityksille on aiheutunut epävarmuutta mm. alueen logistisista haasteista Venäjän hyökkäyssodan alettua Ukrainaan. Tämän hankkeen avulla edistetään työvoiman saatavuutta Suomesta ja ulkomailta Joensuuhun ja vähennetään siten yksi epävarmuustekijä liittyen yritysten sijaintiin ja investointihalukkuuteen alueelle.

Hanke muodostuu kahdesta työpaketista. Joensuun kaupunki vastaa työpaketti 1:stä "Työvoimaa Suomesta". Hankkeen kantavana ajatuksena on ottaa kokonaisvastuu alueelle muuttavasta työntekijästä ja hänen ydinperheestään. Hankkeen aikana Joensuun kaupunki palkkaa kaksi palveluohjaajaa, joiden tehtävänä on auttaa ja ohjata alueelle muuttavan työntekijän käytännön asioiden hoidossa. Joensuuhun muuttaessa työntekijän käytettävissä ovat henkilöt, jotka ohjaavat oikean palvelun piiriin tai tarvittaessa järjestävät tulijalle oikean palvelun. Ohjaaja auttaa mm. asunnon löytämisessä, mahdollisesti mukana muuttavien lasten päiväkotit- ja koulupaikkojen hakemisessa sekä puolison työ -tai opiskelupaikan löytämisessä. Palveluohjaajat tukevat muuttajia löytämään vapaa-ajan harrastuksia ja sosiaalisia verkostoja, kokeillen myös uusia menetelmiä. Työntekijän puolisolalle on tarjolla sekä kaupungin työllisyyspalvelujen, TE-toimiston että Business Joensuu Oy:n palvelut. Puolison työpaikan löytämisessä avustetaan tai vastaavasti hänelle etsitään koulutuspaikka. Tarjolla on sekä täysin uudelle uralle ohjaavaa koulutusta alueen oppilaitoksissa tai täydennyskoulutusta räätälöidysti. Puolisolle on tarjolla myös aloittavien yrittäjien palvelut. Business Joensuu auttaa yrityksen pystyttämisessä ja idean jalostamisessa kädestä pitäen. Asiakasta ei juoksuteta "luukulta toiselle" tai jätetä yksin, vaan tulijasta huolehditaan kokonaisvaltaisesti. Vastaavaa palvelua tarjotaan tällä hetkellä ulkomailta Joensuuhun töihin muuttaville henkilöille International House Joensuussa (IHJ). Tulijaa autetaan mm. viranomaisasioissa, mutta myös alueelle asettautumiseen liittyvissä arjen asioissa, kuten esim. pankkitilin avaamisessa. Ulkomaalaistaustaisten henkilöiden kohdalla luodaan palvelumalli työllisyyspalveluiden, IHJ:n ja Business Joensuun kesken, jossa kartoitetaan henkilöiden osaaminen ja yritysten tarpeet nykyistä paremmin. Toinen palveluohjaajista toimii hankkeen projektipäällikkönä.

Business Joensuu Oy vastaa työpaketti 2:sta ”Työvoimaa ulkomailta”, joka nimensä mukaisesti keskittyy ulkomailta tulevan työvoiman ja heidän työnantajensa tarpeisiin. Hankkeen aikana Business Joensuu palkkaa kokeneen yritysvalmentajan, jolla on kokemusta kansainvälisen liiketoiminnan kehittämisestä ja kansainvälisistä rekrytoinneista. Hänen tehtävänä on kartoittaa yritysten rekrytointitarpeita ja toimia hankkeeseen osallistuvien yritysten yhteyshenkilönä. Yritysten palvelemiseksi luodaan hankkeessa palveluprosessi, joka voi olla esimerkiksi seuraavanlainen: kehitetään auditointipohja (tarvekartoitus), jonka avulla selvitetään yrityksen nykytila ja tulevaisuuden kehitysnäkymät, mukaan lukien valmiudet kansainvälisen rekrytoinnin toteuttamiseen. Auditoinnin pohjalta laaditaan yritykselle palvelusuunnitelma yhteistyössä Joensuun kaupungin palveluohjaajien kanssa, johon esitetään toimenpiteet, mahdolliset kumppanit/kanavat niiden toteutukseen sekä kustannusarvio. Yritysvalmentaja huolehtii siitä, että yhteistyö yrityksen ja valittujen kumppaneiden kanssa on laadukasta ja sujuu suunnitelman mukaan. Vuoden 2023 aikana auditoinneissa hyödynnetään myös Business Joensuun Osaava työvoima -Uudistuva työ -projektin henkilöstön osaamista ja yrityskontakteja. Kaupungin asettautumispalvelut (International House Joensuu) toimivat yritysten keskitettynä tukipalveluna kaikissa käytännön asioihin liittyvissä kysymyksissä, kun palveluohjaajat auttavat työntekijää Joensuuhun asettautumisessa.

Hankeaika on kaupungin osalta 1.1.2023 – 30.11.2024 ja Business Joensuu Oy:n osalta 1.1.2023- 15.10.2024. Hankkeen tavoitteet ovat seuraavat:

1. Saada Joensuuhun pysyvästi asettuvia uusia asukkaita ja työntekijöitä yritysten tarpeisiin.
2. Rakentaa ja testata uusi Joensuun kaupungin toimintamalli, jossa kaikkia Suomesta ja ulkomailta muuttavia työntekijöitä sekä heidän ydinperheitään palvellaan uudella tavalla. Muualta Suomesta ja ulkomailta muuttavien palvelukokonaisuuden integroiminen ja muotoilu tiukasti asiakastarpeen näkökulmasta edistää yhdenvertaisuutta, hyviä väestösuhteita ja edistää niin ulkomailta kuin muualta Suomesta muuttavien kotoutumista. Tällä hetkellä IHJ (International House Joensuu) toteuttaa vastaavaa palvelua kv-asiakkaiden kanssa, ja vastaava palveluasenne tulee integroida kaupungin muihin palveluihin.
3. Palvella vähintään 12 hankkeeseen sitoutunutta työllistäjää sekä muita yrityksiä, löytää ko. yrityksiin yhteensä 120-140 työntekijää Suomesta ja ulkomailta, sekä palvella Joensuuhun muuttavien työntekijöiden ydinperhettä.

Hankkeen kokonaisbudjetti on n. 413 637 €, josta maakuntaliiton ALKE-rahoituksen osuus on 330 910 €.

Hankkeen kokonaisbudjetista Joensuun kaupungin työpaketti 1:n osuus on 216 762 €. Tästä on kaupungin omarahoitusosuutta 43 352 € (20 %). ALKE-rahoitusta kaupungin työpaketin osuudesta on 173 410 €.

Business Joensuu Oy:n ja työpaketti 2:n osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 196 875 €. Tästä yhtiön omarahoitusosuutta 39 375 € (20 %). ALKE-rahoitusta Business Joensuu Oy:n osuudesta on 157 500 €.

Tukihakemus Pohjois-Karjalan maakuntaliitolle on sähköisen kokouksen oheismateriaalina.

Valmistelija: kansliapäällikkö

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää, että

1. Joensuun kaupunki hakee Pohjois-Karjalan maakuntaliitolta aluekehittämismäärärahaa Helposti Joensuuhun – uudet palvelumallit työntekijöille ja ydinperheille Suomesta tai ulkomailta -hankkeen toteuttamiseen edellä esitetyn mukaisesti.

2. päättää kaupungin omarahoitukseksi enintään 43 352 € ja enintään 20 % Joensuun kaupungin osuuden kokonaiskustannuksista. Hankkeen omarahoitusosuus katetaan kehittämishankemäärärahoista (kp 1272), mikäli hankkeen muu rahoitus toteutuu esitetyllä tavalla.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.